

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing, wat betreft het aanpassen van het compensatiemechanisme
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Vlaanderen is ambitieus als het gaat over meer bos voor Vlaanderen. Het bosuitbreidingsplan van de Vlaamse regering wordt sinds mei 2020 op het terrein uitgevoerd door de Bosalliantie. 4.000 ha extra bos tegen eind 2024 blijft de doelstelling.

Tegelijk is het belangrijk om de bescherming van bestaande bossen niet uit het oog te verliezen. Het bosareaal in Vlaanderen ging er de laatste decennia op achteruit. Nochtans is het bosdecreet van 13 juni 1990 duidelijk. Ontbossing is verboden. Er zijn niettemin enkele belangrijke afwijkingen voorzien.

Het boscompensatiemechanisme bestaat sinds 2001. In de periode 2001-2019 is er c. 4.500 ha ontbost via een stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning. Ondanks het boscompensatiemechanisme werd er echter te weinig gecompenseerd met als gevolg dat er gedurende 2001-2019 een historisch passief werd opgebouwd. Er wordt stelselmatig aan gewerkt om dat historisch passief weg te werken. Ondertussen is duidelijk dat het compensatiemechanisme onvoldoende is aangepast aan de stijgende grondprijzen die we de laatste jaren gekend hebben. Bovendien wordt er ook meer gericht ingezet om via compensatie bv. stadsrandbossen te realiseren. Door hun centrale ligging zijn die gronden doorgaans ook duurder.

De Vlaamse regering heeft de ambitie deze legislatuur geen verdere achterstand op te bouwen inzake compensaties door elke te compenseren bos effectief te compenseren. Dit voorontwerp van besluit beoogt daartoe een wijziging door de bosbehoudsbijdrage op te trekken om tot een marktconforme prijs voor grondverwervingen door de Vlaamse overheid te komen. De principiële beslissing daartoe werd reeds genomen naar aanleiding van het decreet van 1 juli 2022.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

In de beleidsnota Omgeving 2019 – 2024 van minister Demir maakt de minister onder SD 1 ‘*een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, overal en dichtbij voor iedereen*’, en meer specifiek onder OD 2. “*Meer natuur en bos voor de aanpak van de klimaatverandering*” melding van haar ambitie om te zorgen voor 10.000 ha bosuitbreiding tegen 2030, waarvan 4.000 ha deze legislatuur. Daarbij vermeldt ze ook dat ze zal zorgen voor een snelle en effectieve boscompensatie en erover zal waken dat de boscompensatieregeling sluitend blijft.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/343 van 8 augustus 2023.

Dit voorontwerp valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse (RIA) aangezien het regelgeving betreft waar geen vrije beleidsruimte bestaat. Meer specifiek werden de beleidscontouren reeds vooraf gevalideerd in de beleidsnota omgeving, zoals hierboven vermeld.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voorliggend dossier is een eerste stap in de vereiste wijziging van Besluit van de Vlaamse Regering van 16/02/2001. Dit betekent dat de bosbehoudsbijdrage wordt opgetrokken tot 5,6 euro/m².

Deze aanpassing werd reeds aangekondigd bij het voorbereiden van het Decreet van 1 juli 2022 tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Veldwetboek van 7 oktober 1886, het Bosdecreet van 13 juni 1990, het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, wat betreft het beschermen van de bossen en het natuurbeheer van openbare terreinen. Het optrekken van basisbedrag voor financiële boscompensatie staat vermeld in de memorie van toelichting op pag. 9 (zie document VR 2022 1305 DOC.0527/5BIS).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

1° Middels dit punt wordt het bedrag voor de financiële compensatie opgetrokken naar 5,6 €/m².

2° en 3° Middels dit punt wordt het referentiejaar voor de indexering gewijzigd van 2017 naar 2024.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Bij de BO24 werd er voor 6,8 miljoen euro aan inkomsten ingeschat in het bossencompensatiefonds. Afgaande op het afradend effect van de verhoging is het moeilijk om exact in te schatten of en hoeveel inkomstenstijging te verwachten valt. Evenwel zullen bijkomende inkomsten worden ingezet binnen het begrotingsfonds. De verhoging van de bosbehoudsbijdrage genereert dus geen ESR-effect.

Het (gunstig) advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 14 augustus 2023.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 28 september 2023.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Geen impact.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Geen impact.

4. VERDER TRAJECT

Het advies van de Minaraad wordt gevraagd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing, wat betreft het aanpassen van het compensatiemechanisme en het aanpassen van de bosbehoudsbijdrage;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Minaraad in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- het principiële ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies van de Inspectie van Financiën;
- Gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, verantwoordelijk voor de begroting.